

Datum: 21. 2. 2025

Mag. Urška Klakočar Zupančič
predsednica Državnega zbora

ZADEVA: Poslanska pobuda

Skladno z 240. in 248. členom Poslovnika državnega zbora vam pošiljam poslansko pobudo **v zvezi z možnostjo prenosa pravice do prevzema delnic Vzajemne**, ki jo naslavljam na Vlado.

S spoštovanjem!

Janez Cigler Kralj
poslanec

V prilogi:

- Poslanska pobuda Vladi

POSLANSKA POBUDA

Vladi

Zakon o statusnem preoblikovanju Vzajemne zdravstvene zavarovalnice d.v.z. (ZSPVZZ) (Uradni list RS, št. 131/23) med drugim ureja tudi prenos premoženja družbe. Pri tem je upravičenec do deleža družbe pri preoblikovanju tudi vsaka oseba, ki je bila član Vzajemne d.v.z. na dan 31. 12. 2023. Vsaki od teh oseb pripada delež, ki je odvisen od skupnega zneska obračunanih zavarovalnih premij. Te osebe se delijo na dve kategoriji:

1. Upravičenci do deleža pri preoblikovanju, katerih nominalni delež ne presega 120 evrov.
2. Upravičenci do deleža pri preoblikovanju, katerih nominalni delež presega 120 evrov.

Glede na nominalni delež upravičencem pripada ustrezno število delnic Vzajemne. Upravičenci, katerih delež ne presega 120 evrov, se lahko odločijo, da bodo namesto delnic vrednost prevzeli v denarju. To pa ni mogoče za upravičence, katerih delež presega 120 evrov. Ti upravičenci torej lahko prejmejo svoj delež zgolj v obliki delnic.

Ker je višina deleža odvisna od skupnega zneska obračunanih zavarovalnih premij, so med upravičenci z zneskom nad 120 evrov v veliki meri prav starejše osebe, ki so premije vplačevale dalj časa. Gre za starejše ljudi, pri katerih lahko v splošnem predvidevamo, da imajo relativno nižji interes za ukvarjanje s tovrstnimi investicijami oz. vrednostnimi papirji. Poleg tega predstavlja postopek prevzemanja delnic za starejše relativno veliko administrativno obremenitev, ki je povezana tudi s stroški trgovalnega računa. Vodenje računa lahko stane tudi 30 evrov na leto. Kljub vsemu navedenemu jih zakon sili v prevzem sredstev v obliki delnic, saj jim v nasprotnem primeru njihova pravica v dveh letih ugasne. Neprevzete delnice pa pripadejo Kapitalski družbi pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

ZSPVZZ v svojem 15. členu določa: *»Pravica do delnic je neprenosljiva s pravnim poslom med živimi. Upravičenec lahko z delnico v skladu z določbami tega zakona razpolaga šele po tem, ko v zvezi z računom vrednostnih papirjev, na katerem bo delnica vpisana, sklene pogodbo s ponudnikom investicijskih storitev in poslov, ki v skladu z zakonom zagotavlja vodenje takega računa, ter jo pridobi na tak račun.«*

Iz zakonodajnega gradiva ne izhaja nobena obrazložitev oz. razlog za tako omejitev. Prav ta omejitev onemogoča fleksibilnost, da bi lahko upravičenci, ki nimajo interesa za prevzem in ukvarjanje z delnicami ter plačevanje stroškov trgovalnega računa, pravico do prevzema delnic prenesli na drugo osebo. Oseba, na katero bi upravičenec prenesel pravico do prevzema delnic, ima morda že odprt trgovalni račun in interes za dolgoročno ukvarjanje z vrednostnimi papirji ter tudi veliko lažje opravi vso potrebno administracijo za prevzem delnic.

Na Vlado zato naslavljam pobudo, da odpravi omejitev prenosa pravice do prevzema delnic Vzajemne pred njenim prevzemom ter določi enostaven način za prenos te pravice na drugo osebo. Če bi prevladala ocena, da je potrebno preprečiti morebitne zlorabe, bi lahko razmislili tudi o možnosti, da bi bil tak prenos omejen zgolj na določen krog družinskih članov upravičenca.

To bi za starejše upravičence zelo poenostavilo rešitev tega vprašanja ter hkrati zmanjšalo stroške trgovalnih računov. Ocenjujem, da je bolje, da imajo starejši možnost, da svoje delnice prenesejo svojim mlajšim družinskim članom, kot pa da se njihovi deleži na koncu prenesejo na državno Kapitalsko družbo pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Za vaše odgovore se vam že vnaprej zahvaljujem in vas lepo pozdravljam.